

ADVIES

**Ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van
5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van
verontreinigde bodems**

15 september 2016

Aanvrager	Minister Fremault
Aanvraag ontvangen op	11 juli 2016
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	22 en 30 augustus 2016
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op	15 september 2016

Vooraf

De Raad herinnert eraan dat hij een advies met betrekking tot twee voorontwerpen van ordonnanties betreffende het beheer van verontreinigde bodems heeft geformuleerd :

- Op 20 november 2003, het advies inzake het voorontwerp van ordonnantie betreffende het beheer van verontreinigde bodems ([A-2003-022-ESR](#))
- Op 24 januari 2008, het advies inzake het voorontwerp van ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems ([A-2008-005-ESR](#)).

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Raadplegingen

De Raad staat positief tegenover het feit dat Leefmilieu Brussel om de drie jaar de wetgeving betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems evalueert. Bovendien staat hij positief tegenover de tevredenheidsenquêtes die Leefmilieu Brussel in het kader van deze evaluatie heeft verricht bij de partners en actoren waarop deze wetgeving betrekking heeft. Hij neemt er akte van dat meer bepaald op basis van deze enquêtes de voorstellen tot wijzigingen werden opgemaakt die aan de ordonnantie van 5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems (hierna « bodemordonnantie ») moeten worden aangebracht.

Tevens neemt **de Raad** er met tevredenheid akte van dat er nieuwe raadplegingen van de actoren die aan de tevredenheidsenquêtes hebben deelgenomen, werden georganiseerd eens het wijzigende ontwerp van ordonnantie was opgesteld. Dit om de laatste opmerkingen en voorstellen in te zamelen en deze (voor zover mogelijk) in het ontwerp van ordonnantie op te nemen.

Bovendien stelt hij vast dat dit proces waarbij zoveel mogelijk betrokken actoren worden geraadpleegd, bovenop de « klassieke » procedures ter raadpleging van de sociale partners komt en dat in dat opzicht het advies van de Economische en Sociale Raad enerzijds en van de Raad voor het Leefmilieu anderzijds steeds wordt gevraagd.

De Raad staat positief tegenover deze werkwijze en benadrukt dat deze het toelaat om wetteksten uit te werken die coherent zijn en aangepast aan de realiteit op het terrein.

Omdat hij tot slot vaststelt dat de wijziging van de bodemordonnantie de wijziging van verschillende besluiten zal inhouden, vraagt **de Raad** om vóór de goedkeuring ervan te worden geraadpleegd.

1.2 Doelstellingen

De Raad sluit zich aan bij de hoofddoelstelling van de bodemordonnantie, meer bepaald « de bescherming van de gezondheid en het leefmilieu door middel van de preventie, de studie, het beheer en de sanering van verontreinigde bodems ». Anderzijds vindt hij het positief dat men de bodemordonnantie pragmatischer en doeltreffender wil maken en op de gewestelijke sociaaleconomische realiteit wil laten aansluiten.

De Raad neemt er akte van dat de wijzigingen aan de bodemordonnantie drie hoofddoelstellingen nastreven : de administratieve vereenvoudiging, de versnelling van de procedures en de optimalisering van de financiële middelen.

Administratieve vereenvoudiging en versnelling van de procedures

De Raad steunt de aangebrachte wijzigingen, omdat hij van oordeel is dat deze de administratieve procedures daadwerkelijk kunnen vereenvoudigen en versnellen.

De Raad stelt vast dat het referentiekader van de bodemordonnantie een bodembeheer « per kadastraal perceel » blijft. Hij neemt er akte van dat het beheer per perceel in verschillende opzichten gerechtvaardigd is, meer bepaald voor wat de rechtszekerheid betreft.

Niettemin vraagt **de Raad** om aandachtig te blijven voor de problematiek van het globale beheer van grote terreinen die zich over verschillende kadastrale percelen uitstrekken (waarvan de meeste industrieterreinen zijn). Hij vindt dat in deze welbepaalde gevallen een benadering « per terrein » meer opportuun zou zijn.

Optimalisering van de financiële middelen

De Raad staat positief tegenover de oprichting van een Regionaal fonds voor weesverontreinigingen, dat hij in zijn voorgaande adviezen al meerdere malen had benadrukt als een ontbrekend element in het beleid inzake verontreinigde bodems in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tevens staat **de Raad** positief tegenover het feit dat de bepalingen die voorzien dat het Gewest het onderzoek en de behandeling van bepaalde terreinen ten laste neemt. Hij verheugt zich erover dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer bepaald voorziet om in te staan voor 100% van de kostprijs van enerzijds de bodemonderzoeken wanneer het verkennend bodemonderzoek een weesverontreiniging aangeeft of tot het ontbreken van een verontreiniging besluit, en van anderzijds de saneringswerken van de weesverontreinigingen.

De Raad wenst dat het stookoliefonds Premaz, dat de verontreiniging van stookolietanks integraal op zich moet nemen, vlug wordt ingesteld.

1.3 Het begrip exploitant

De Raad stelt voor om erop toe te zien dat de betrokken actoren het onderscheid tussen de begrippen « exploitant » en « huidige exploitant » goed begrijpen. Er zal in dat opzicht waarschijnlijk een informatie-inspanning moeten worden geleverd.

Bovendien vraagt **de Raad** dat de bodemordonnantie de definitie van « huidige exploitant » zou verduidelijken, om er (net zoals de commentaar bij artikel 3) in te verduidelijken dat dit begrip de exploitanten insluit die de geldende wetgeving hebben nageleefd wanneer ze hun activiteiten uitoefenden.

Anderzijds neemt **de Raad** er akte van dat de « exploitanten van bouwwerven » niet als exploitanten of huidige exploitanten zouden mogen worden beschouwd ten aanzien van de verantwoordelijkheden die ze op zich nemen en van de verplichtingen die ze in het kader van deze ordonnantie moeten vervullen. Ter wille van de rechtszekerheid vraagt **de Raad** om dit beter te verduidelijken, bijvoorbeeld in de memorie van toelichting en de commentaren bij de artikelen, en om dit publiek nauwkeuriger te informeren over hun eigen verantwoordelijkheden en verplichtingen die met deze wetgeving samengaan.

1.4 IED-ondernemingen

De Raad neemt er akte van dat de verplichtingen ten laste van de IED-ondernemingen, meer bepaald de verplichting om bij elke milieuvergunningaanvraag een verkennend bodemonderzoek te verrichten, in samenhang met de ordonnantie betreffende de milieuvergunningen (OMV) moeten worden vastgesteld. Aangezien de OMV momenteel ook wordt herzien, ontbreekt het de verplichtingen voor de IED-ondernemingen in het onderhavige ontwerp van bodemordonnantie aan duidelijkheid.

De Raad vindt het positief dat men de coherentie tussen de bodemordonnantie en de OMV wil verzekeren. Niettemin benadrukt hij dat het belangrijk is om de verplichtingen van de IED-ondernemingen zo vlug mogelijk te verduidelijken.

Anderzijds neemt **de Raad** er ook akte van dat het onderhavige ontwerp van ordonnantie het deze ondernemingen toelaat om in welbepaalde gevallen aanvragen tot afwijkingen bij het verrichten van het verkennend bodemonderzoek in te dienen.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Artikel 11

De Raad meent dat de informatie die is vervat in de bodemonderzoeken en in de projecten die in uitvoering van de onderhavige ordonnantie worden uitgevoerd, enkel mits een schriftelijk akkoord van de volgende personen openbaar mogen worden gemaakt :

- De plichthouder ;
- De houder van zakelijke rechten ;
- De huidige exploitant of de vervanger, overeenkomstig de door de Regering vastgelegde modaliteiten.

Bijgevolg vraagt hij om de woorden « de persoon die ze uitgevoerd heeft » uit dit artikel te schrappen.

2.2 Artikel 15

De Raad stelt vast dat voortaan « *vóór de aflevering van de vergunning een verkennend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd ten laste van de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning [of milieuvergunning] voor handelingen of werken in contact met de bodem op meer dan 20 m² op een perceel dat in de inventaris van de bodemtoestand is opgenomen in categorie 0 of een categorie gecombineerd met 0 en dat het voorwerp uitmaakt van deze aanvraag* ». Hij neemt akte van deze wijzigingen en vraagt zich af welke redenen tot de vaststelling van een drempel van 20 m² hebben geleid (wat een vrij beperkte oppervlakte is).

2.3 Artikel 21

De Raad neemt er akte van dat er een artikel 13/4 aan de bodemordonnantie werd toegevoegd. Krachtens dit artikel is er meer bepaald voorzien dat « *er geen nieuw verkennend bodemonderzoek [...] moet worden uitgevoerd indien het betreffende perceel of de betreffende percelen het voorwerp hebben uitgemaakt [...] van een eindbeoordeling, die minder dan een jaar geleden door het Instituut gelijkvormig werd verklaard of geacht [...]* ».

De Raad vraagt zich af of het mogelijk is om deze termijn te verlengen, gelet op de tijd die de onderzoeken in beslag nemen die in het kader van een verkennend bodemonderzoek moeten worden verricht, evenals op de kostprijs ervan.

De Raad is zich ervan bewust dat de afwijking aan de uitvoering van een verkennend bodemonderzoek voorbij deze termijn van één jaar mogelijk zal blijven, maar benadrukt dat de toekenning ervan voor zowel de aanvragers als voor het bestuur tijd en kosten zal inhouden.

Tot slot benadrukt **de Raad** dat de verlenging van deze termijn het bestuur in staat zou moeten stellen om werktijd vrij te maken, die ze zou kunnen besteden aan het onderzoek van dossiers die een groter gevaar inzake bodemverontreiniging zouden inhouden.

2.4 Artikel 25

De Raad vindt het opportuun om een bijwerking van het verkennend bodemonderzoek te vragen « *bij afgifte, na het verkennend bodemonderzoek, van een stedenbouwkundig attest, een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning voor dit perceel die er de kwetsbaarheidszone zodanig van wijzigt dat de interventienormen strikter worden* ». In dit welbepaalde geval vindt hij het immers noodzakelijk om een bijwerking van de besluiten van de analyses van de verkennende bodemonderzoeken en geen bijwerking van de analyses zelf te verrichten.

2.5 Artikel 60

De Raad stelt vast dat een « *persoon die een verkennend bodemonderzoek laat uitvoeren [...] een minieme behandeling kan laten uitvoeren indien de deskundige die belast is met het verkennend bodemonderzoek concludeert dat er sprake is van een overschrijding van de interventie- of saneringsnormen en hij, na de afbakening van de verontreiniging, van mening is dat de behandeling van de verontreiniging betrekking zou moeten hebben op een zone met een oppervlakte van minder dan 20 m²* ».

De Raad vraagt zich af welke redenen tot de vaststelling van een drempel van 20 m² hebben geleid (wat een vrij beperkte oppervlakte is). Bovendien stelt hij vast dat een minieme behandeling onder het toezicht van een bodemverontreinigingsdeskundige moet worden uitgevoerd. Welnu, gezien deze laatste moet worden erkend en bijgevolg zijn verantwoordelijkheid op zich neemt, meent **de Raad** dat een verhoging van deze drempel van 20 m² serener zou kunnen worden overwogen.

*
*   *